

Sagai Muittalægje

1as Mai 1909.

No. 9.

»Sagai Muittalægje« boatta guvte gærde juokke manost, 1as ja 15ad bæive, ja maksa ovta kruvna ja 20 øra jakkodagast — 60 øra jakkebaest. Bladðe matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte. Dieðetusak maksek 5 øra rana.

6ad jakkodak

Isak Olsen.

Vuostamuš skuvlaolmai Sami gaskast 1703—1716.

Isak Olsen læi Sameædnam Sami vuostamuš oapatægje. Son læi riegadam arvo mielde 1680. Su manna- ja nuorravuoda birra i dittujuvvu ila ollo. Son læi vazzam ovta gaska Troandem latin-skuvlast. 1703 læi son oapatægjen muttom papa manaidi Oarje-Sameædnamest. Ja dobbe gavnai ædnamhærra Erik Lorck su ja sarnoti su vuolggot ječas mielde Nuortta-Sameædnami, gost son saddai oapatægjen Varjaguona Samidi. Ædnamhærra læi loppedam sudnji balka ja aige mielde stuoreb ammata.

De algi Isak Olsen vagjolet vuonain ja duoddarin goadest goat-tai, bodi baikidi, gost ouddal su i vel læm oktage skuvlaolmai læmaš. Samek legje bælle bakenak. Suovva godin čokkai Isak ja harjetalai Dačagiel katekismusa sikke nuoraidi ja boarrasidi. Katekismus i læm jorggaluvvum Samegilli, ja Isak Olsen galgai ærreb kristalašvuoda oapatet Samidi Darogiela lokkat, addet ja sardonot dam, ja danne galgai oapatus loet Darogilli. Go kristalašvuoda dietto ja rokkusak oapatuvvui aive Darogilli, de ožgu manga ovtagærddasaš Samek manjestaga dam jako, atte i „Dačai Ibmel“

obbanassi gulage Same.

Isak Olsen læi anger ja oskaldas su bargostes. Mutto eisevaldek legje davja ouddal adnam baggo ja rangaštusa Samidi. Ja go eisevaldek dal vuolgategje sigjidi oapatægje, de balle si atte duot dal almota eisevaldidi sin čiegos æppeibmelbalvvalæme ja noaidastallama.

Danne dat i læm alo, atte Samek sudnji buorre mielast ravastegje goatteuvsa.

Isak Olsen barggo čajeti oinulaš saddoid. Varjaguona Samidi saddai ænemusat kristalašvuoda bajasčuvggitus. Muttomak daina legje oappam maidai veħaš čalletge.

1708 bodi bisma Krog Sameædnami visitasa doallat ja son gavnai, atte Isak Olsen „likojegje Samek burist, ja atte son læi oapatam sikke nuoraidi ja boarrasidi æmbo kristalašvuoda diedo go læi vuorddemest.“

Krog loppedti Isak Olsen 100 riksdala balkkan, mutto dam loppadusa son i sattam dævddet. Krog addi Isak Olsen njuolgadusa, mast mærreduvvui, atte son galgga læt oapatægjen i dušse Varjaguonast, mutto maidai Dænlost, Lagesvuonast ja Porsangost. Dam lakai saddai son okto oapatægjen bælle Sameædnamest. Manai vanhemak galgge su biebmat.

Isak Olsen læi oapatægjen Sami gaskast gidda 1716 ragjai.

Daina jagin læi son maidai læmaš Dænlost, Lagesvuonast, Porsangost ja Rakeravjost (Kvalsundast.) Juokke dalve læi son bagje-Sami lutte. Muttomin jodi son dulkkan valdde Hans Soelgaard mielde, go valdde dagai værrodigge-ræisoid Kolanjarggi. Mi arvvedep go Isak Olsen galgai ollet juokke sagjai Samid oapatet, de i mattam su oapataebine šaddat nu buorre ja dievaslaš. Dasa vela bodi, atte Samek galgge lokkat oapatusgirjjid aive Darogilli. Ja nu oanehaš go skuvla dalle læi. Mutto i hal daiddam dam aige læmaš dađe æmbo dietto Sameædnam Dačainge.

Thomas von Westen goit čalla: »Samek daina baikin, gost Isak Olsen læi lokkam singuim, dakke juokke sajest Dačaidi hœppada, go mon gačadim goabbašagaid.«

Go bisma ja ædnamhærra æva goaissačige soappam Isak Olsen i balka, de saddai son giettagæččen Sami gaskast. Samek ferttijegje sikke biebmat ja bivtastet su. Mangas Samin riebmagotte su bagjelgæččat, go son vagjoli dego gærjedægje sin gaskast. Si hilggogotte su oapa ja aei adnam su arvost. Si legje fuobmašam, atte i Isak Olsen oappo buktam sigjidi aigalaš buorredile. I daina boattam boacolikko. I son sattam guvllaruššat. Dam gadde si noaidek sattek. Samek muosetutte ja vaivedegje Isak Olsen manga lakai, vai son makka hæitaši læt oapatægjen sin gaskast. Dasa vel bodi dat, atte Isak Olsen gulaskuddai visudet ja almoti Čaccesullu proavasi Sami čiegos æppeibmelbalvvalusa, noaidastallam ja oaffarsajid. Samek Varjaguonast moaratuvve su ala. Isak Olsen vaiddali ædnamhærrai 1710, atte Varjag Samek guddek cækkmemoet tom vaše sudnji, dannego son læi al-

motam sin ēiegos æppeibmelbalvvalame ja balvvalamsajid; damditi læk si ræddadallam goddet su, jos eisevaldek æi luuite sin læt oapataegjetaga.« Mutto æi hal goddet damditi læk jurda sam. Jeða hal aitte baldetam varas erit dain vaivalaš skuvlaolbma. Jos hal juo life duoda bælest gævvam Isak Olsen hæga ala, de dat lifei lém sigjidi alkke su javkkadet, gutte okto jeð joði sin gaskast.

Isak Olsen maidai, nuftgo dam aiggasaš mißsonærak, dubni buok Sami gaddo-osko ja vieroid læt bærgala- ga dakkon ja bajasbovti alma darbo- taga Sami vaše.

Majemusta, 1714 rajest oažoi Isak Olsen balka 35 riksuala jagest. Nælggejagin læi Isak Olsen oappam duttavašvuða, nuft atte son dal i adnam buok dam balkas jage vuollai.

Son læi oapataegjen Sami gaskast gidda 1716 ragjai. Dalle bodi son Kjelviki sarnodet papain Trude Nid- ter'in. Isak Olsen læi Same biktasi siste, dusse rimsek bagjelist. Kjelvi- kast gavnai son Thomas von Westen, gi dalle læi jottemen Porsangost. Von Westen sidai Isak Olsen vuolget je- čas mieldre Troandemi, gosa son dalle læi rakadaumen Sami seminar. Isak Olsen læi mielast vuolget; mutto son lifei sittan oažžot obinudagas mieldes. Sust læi okta gisa Čaccesullust; mutto dam fertti son guoðdet ja vuolget guvtin guoros giedain oarjas.

Nuftgo min blædest ouddal juo- lae muittaluvvum, de rakaduvvui We- sten arvvalusa mieldre Troandemi Sa- me seminar, gost mißsonærak ja oapa- taegjek, gæk galge Sami gaskast sard- nedet, oapatuvvujegje Samegiela sard- not.

1717 Šaddai Isak Olsen dulkan ja oapataegjen danu mißson-seminari. Sust læi balka 200 riksuala. Sust læi dai dat barggon: oapatet seminar Dača mattajegjidi Same ja Same mat- tajegjidi kristalašvuða diedo. Æreb- dam galgai son jorggalet girjid Same- gilli.

1718 oažoi son goččoma vuolget Kjøbenhavnji muittalet mißsonsærve stivritussi visubut Sameædnam dilalaš- vuða birra ja olgsdoaimatet Same- giel girjid.

Isak Olsen čali moanaid čallagid Sami čagjadusai, æppeibmelbalvvalusa ja gaddo osko birra. Ånas dak su alggo čallagak læk lappun. Ei læk sat aimoin.

Isak Olsen læi jorggalan Same- gilli Matheus evangelium, 2 kapitala Johannes evangeliumest, 3 kapital vuostas Moses girjest, ja muttom oase Luther Katekismusast.

Go Isak Olsen læi Kjøbenhavn- nast, Šaddai son eritekkjujuvvut dam doaimatusast, mi sust læi Troandem mißson-seminarest, ja su jage balkka ucceduvvui 100 riksdali. Son bigju- juvvui erit, »go son i lém erinoamas čøppe Samas jorggalet, ja son i sat- tam burist danen adnujuvvut.« Dalle- go son vulgi Kjøbenhavn, lœi Thomas von Westen rabmom su dokkalaš oapataegjen. Man sivast son erit big- jujuvvui, dat i dittujuvvum.

Isak Olsen oidnu muttom čalla- gest (27/11 1718) vaiddalæmen garraset go Thomas von Westen læi valddam Finmarkost Troandemi ovta Sabmela- ža, gutte læi vagzam skuvlast Ruota- rikast, ja gi mati velhaš latin. Su namina læi Nils Larsen. Isak Olsen čalla, atte dat Nils Larsen haegatutta ja gudnetutta su hæbotes giellasiguinn, mak gal farga botte vel Thomas von Westen bælljaige. Dat orro læmen nuft atte Isak Olsen i likom burist Thomas von Westeni, ja i hal suge miela galles matta.

Isak Olsen lœi maidai skibas. Son læi gillaun nu ollo Sameædnamest.

Son læi Kjøbenhavnast 1721 rag- jai. Mißsonsærve læi goččom Thomas von Westen occat Isak Olsen i ælleinlaibe. Ja 1722 Šaddai Isak Olsen lukkaren muttom girkkoi Troan- demi, ja danen læi son dassači go son jami 26ad mars 1730.

Dat læi gal vissasi manqelgo son læi Šaddam lukkaren, atte son naittali Ivvarstada papa nieidain, gœn namina læi Riborg Hedvig. Dat læi dalle mut- tam gavppeolbma læska Troandemest.

Mi læp dast muittalaun Sami vu- stamuš skuvlaolbma birra. Son berre dovdjujuvvut Samin. Son gutte bal- kataga vagjoli videdam varas krista- lašvuða ja bajasčuvggitusa Sami ga- ski. Son gutte ollo vaive ja vaile ča- da læi lika anger, lika oskaldas su bargostes. Vaiko sustge legje su aig- gasaš sivak ja hoegjovuðak, de berrep mi muttet daddeke su gitevašvuðain. Son bargai vaimostes nuftgo sati Sami aigalaš ja vuoinjalaš buorredile oudedet.

Muite dinggot »Sagai Muittalægje!«

Dačak dolus aige Sameædnamest.

Dat boarrasemus lokko Sameædnam Dačain, mi vela læ aimoin, lœi dam jage 1520. Dast oidnujuvvu, atte Sameædnam amtast ásse dalle 356 Dača værrogæsse. Daina orru Andsuesast 5, Lappest 16, Sildast 4, Sørværast 31, Breivikast 4, Hasvogain 12, Finfjeld (Salamest) 3, Mefjorast 13, Duvaluonast 15, Ičain 43, Gaas- nesast 12, Appenjargast (Refsnesast) 2, Latægjost 2, Knarvikast 2, Hjelms- ægjost 15, Stappenest 12, Tunesast 21, Vandfjorast 3, Skarsvagast 2, Opna- nast 5, Helnesast 4, Kjelvikast 7, Nuortta Honnesvagast 2, Oarje Hon- nesvagast 3, Svarholt (Spiertast) 2, Šotningbergast 7, Gamvikast 7, Om- gangest 12, Makaurost 18, Vargin 47, Kibergast 12, Ekkerøest 5, Čaccesul- lust 1.

Dast oidnu, atte Dačak dalle or- ru dusse appesulluin. Mcerra-Samek fast ænaš vuonain.

Brævva Kvítneast.

Bivdo birra muittalam uccanaš. Dabe Kvítneast læmaš buorre, gidda 7 ja 8 čuode kilo ragjai. Hadde læ- maš 7 ora kilost. Olbinuk, gæk læ- maš dam aige dabe, læk fidnim ol- bma oassai gidda 100 kruvna ragjai. Mutto æi læk buok olbinuk ollim dei- ki dam aiggai, goas lifei læmaš bivddo.

Dal læ boattalam ollo olbmuk dam bivddobaikkai, mutto bivddo lœ- dal nokkam. Dain have læk dalkek læmaš buorek dabe, nuft atte dat i læk læmaš mu muitost, go guokte vakko legje juokke bæive sukkam-dal- kek. Ja nubbe dat, atte sakte læmaš alo dam bivddobaikest dam aige go guolle læi.

Dærvuodak buok »Sagai Muittalægje« doallidi.

Kvítneast april manost 1909.

Anders Andersen.

Amerikast

gavdnujek 3000 nissonak, gæk læk pappan.

10 duhat kruvna

læ dal stuoradigge bevilggi dami go- nagaslaš kommisjoni, mi galgga čaða- gæččat ja divvot boaco-laga Sameædnam amtast.

Unjarga papagielda

i lœm vel oktage pappa aldsesis occam, go dat mærreduvvum occamaig-

ge (30ad mars) nogai.

Guovddagæino pappa Blaker
læ dal ožžum papa-ammat Alatægjost.

Dam jage
orro ċajetæmen, atte vel æmbo olbmuk sirddek erit Norgast go dima. Olgusvagjolæbnie manna Amerikai.

Lukkar Tokle
Girkonjargast Mada-Varjagest læ ožžum silbba gudnemærka buorre ja fuolalaš bargo oudast skuvlast, girkost ja kommunest.

Kristianast
læ dal rakaduvvum okta særve, man ulbme læ barggat doallat soade rotto-sappani vuostai. Rotto-sappanak læk dal olles eðnamvaivve. Dak billedekk oollo galvo ja durdedek borramušaid.

Daroduttem.
P. Skillingstad, skuvlaolmai Læibbe-vuonast Porsangost, oidnu ouddandoallamen »Nordkap«ast, atte Samegiella i ollinge galga gostege adnjuvvut vækkegiellan skuvlast. Sami manak æi galgga love oažžot sardnot ædnegielasek olggonge. Nuft oidnujek muttom ærakge hallamen »Nordkap«ast. Skillingstad lekka, atte Samek galggek hættet sardnomest gielas sek ja algget Daro adnet sikke sidain ja skuvlain.

Boakkodavda
læ dæl Arkhangel birrasin.

Stuibme Turkarikast.
Turkarikast gullu dal daggar stuibme ja moivve. Dat læ ballamest, atte dobbé řadda soatte rika ječas olbniui gaski. Ministarak, sultan (rika oaivvamuža) raddeaddek læk æro valddain ammatistesej ja oðða raddeaddek læk dal namatuuvum. Dat orro ċajetæmen, atte i dat moivve ja rido, mi dal læ dobbe, orost ouddalgo oðða sultana (oaivvamuža) læk ožžum.

Amerikai galgai songe.
Okta ċieča-jakkasaš bardne Helgelandas jottai dast duvle Amerikai. Son galgai eðnes lusa, gi dobbé Dakotast orru. Barnest legje guokta gilkkura, mai ølde læ su namma ja adressa. Agenta dakedi atte gal bardne galgga boattet su mærreduvvum baikkasis.

Vaiivve-balkka.
Muttom dalolaš Ruotarikast læi

lokcam avisain, atte javridi berresi ċuollat raige, vai guolek ožžuk æmbo dærväs aino. Sudnji bodi dat jurda, atte dam son galgga dakkat. Son manai javrrai, roggai muottaga erit ja ċuolai raige. De manai son sidi daina jurddagin, atte son dal læi dakkain buorre dago guli vuostai.

Nubbe bæive manai son javre ala fast ja řaddai ibmaši go guolek legje jura dievva raige ja cogge oai-vesek bajas. Bivddonævvoitaga valdi son giedaiguim bajas 43 kilo javregulid. I son læm gal jes jurdašam, atte son nu farga galgai oažžot balkavaives oudast. Su sidaguoimek maidai dakke nuftgo son, ja si maidai ožžu ollo gulid.

Miljonær-suollagak.
Dat læ dal albmosi boatam, atte muttom miljonær-firma Ruošarikast ani olbmaid, gæk suoladegje galvo dollavavnoin. Ja firma gavppeviesoin læi ænaš dusše suolagalvvo.

Aibmoskipaid
dal læk hutkamen. Majestaga raka-dek si buoreb ja buoreb aibmoskipaid, ja dat aigge satta joavddat, go soadest adnjuvvujek aibmoskipak. De dalle æska řadda soatte vela æmbo hirmos go dal.

Leddoguoše.
Buorre bivddo læ dal ænaš sajin Sumeednam biyddobaikin. Sikke oago, linaiguim ja firmiguim.

Rievvar: — Ruðaid daihe hæggja vuolgga. — Olmai: — Sæste mü hoega. Mon læm gæf he, ja ige must læk rutta; mutto jos divtak mu mannat, de loppedam mon sarnotet mu rigges ustebidam deiki vuovddai vuolget važašet.

Pappa: — Dat læ unokas færran. Dustges řaddek naitushæjak ja manna risti seimma bæive.

Hans: — Dal læ hæjos aigek gæfhes olbniudi. Damditi ledne moai Katrinain servvam nuft atte moai adne naitushæjaid ja mana ristašæme ovta ja seimma bæive, vai halbeb řadda.

Vogai (Lofota)-bivddo.
Vogain læ dam jage læmas vanes bivddo. Soabmasak læk daddeke fidnim obba burist, mutto muttomak læk řaddam gosi vel velgolažžan dam bivdo ala. Řøita-olbmak læk buoremusat olatam 200 kruvna olbma oassai; davalazat 150 kruvna birrasin. Motoršøitak læk muttomak fidnim 6—800 kruvna olbmai.

Sækte læ dobbe dam dalve læ mas hirmos divras. Boares akkar-vuoivvasin læ maksum gidda 80 kruvna farpalest, 25 kruvna guiska-goart-telest, ja 15 kruvna loddo-kasast. Muttomak læk adnam sevtid 700 kruvna ouddi.

Samegiel baikenamak.
Stuoradiggest læ gieskad arvaladdam vuolde, man stuorrak dak kartak berrijek læt, mak dal oððasist galggek rakaduvvut Davve-Norga bagjel. Saba buvti ouddan dam arvvalusa, atte Sameednamest berrijek baiki alggo-namak, Samegiel namak, maidai mærka-suvvut daid oðða kartai ala, baldalagai Darogiel baikenamaiguim.

Boares Nils Stockfletha
birra muittali migjidi muttomin okta boares Sabmelaš, gi mannan læi vaz-zam skuvlast Fielvuonast. Pappa Stockfletha finai dobbé skuvlast. Son læi dobbé ovta gaska ja væketi skuvlaolma. Stockfletha læi garas. Dam boares Sabmelažži læi muittui baccam atte Stockfletha lavvi dagjat: »Guninges læ addam munji love digjidi oa-patet kristalašvuoda vaiko vel sobinge.« Stockfletha læi nuorab jagines læmas soattehærran.

Ge okta asse
læ dutkam vuolde, de æi lave eiseval-dek likot, atte dam birra visubut ċal-lujuvvu avisain. Manga gærde læ vaiddaluvvum dam diti. Daggar bit-tak, lokkek si, dusše moivvejek duodaštегид. Mi æp lave damditi valdet sisä daggar bittaid, mak læk ċal-lum visudet aši birra, mak læk juo dutkam vuolde.

**Hr. „H“ Rissebavte
ja Nyborga gaskast.**

Gi læi dat, gntte ċali algost daid Rissebavte ja Nyborga gaskast poasta-fievredægje olbmai birra, Mikkel Anders Johansen ja Mathis Iversen, daidi læm Varjag rafhe-ridost asse sardne-olmai, Johan Aikio, gutte dam ċali.

Callet gal læ buorre ja havske daid lokkat, mutto olmuš berre alo vuost jurdaset maid ċalla ja gæi birra, ja man aše birra. Mathis Iversen vastedi gal Johan Aikio artikal nuft moft juo berrige dakkat; mutto »H“ fast M. Iversen artikal, maid son i læm berrit barggat; son læi dego lifći

Aikio oudast vustedam. Ja mon maid im læk gal gædnegas vustedet, ja inge læk gal ovtagé oudast ærago jeðcam, ja aigom monge vehaš cuoiggot olmuš heivvenættomivuoða guim-guimidæmek vuostai.

Mi bijai du »H« mannat olbmui gaski ja covdnat fastain dam boares vasalaža, mi læi juo loðkudam. Igo læk dust »H« embo arvvadus, atte maid rafhe ja soavalašvuotta maksa? Don cuoigok poastaolbma Mikkel A. Johansen failaid, ikge ješ arvved dast baljo maidege, atte man ollo fæila matta řaddat daggar olbmust, gæst læ daggar doaimatus. Mon læm gukken dist erit, goit dam værde, atte im din oaine alo; mutto arvvedam moft du gævatus læ daid ouddal namatuuvum olmai vuostai. Don læk Mikkel A. Johansen ja M. Iversen vašalaš ja J. Aikio usteb, ja vissaset læk adnam hirbmud bahan, go M. Iversen vastedi Aikio artikal »go riemai makka duolva giedðaguim likkataddat sokkarid.« Olbmai, gutte fievred poasta, řadda manga lakai. Ja olbmuin, gæina læ bahas jurda ovta olbmu ala, de læ dalle buokain davgek geldum ja siktjek dam olbina ala, ja dalle diettalas euigguk juokke fæila. Nuft læ maidai »H«; dam han olmuš oaidna juo ēallaginge, atte buok læ dusse avketes duššalašvuodak. M. Iversen birrage ēalla, i dietto maid. »H« i læk ærago J. Aikio gokéamen ja M. Iversen ja M. A. Johansen fast ravas gaikkomen su artikalines. Mon im gænge ravas gaiko, inge govëa; mutto ēalam dam mi læ vuoggad ja rangom hr. »H« ēalle mest olbmu birra, go juo i gula mikkege sudnji ašest ollaset. Son læ dego dolla skuððo bividmen, vai cakid ja de buolla. Nuftgo damge ēalak, atte Aikio i ēallam maidege M. Iversen birra. Gidda ēalmiguim go læk lokkam »S. M.«, go ik oaidnam, gost Aikio ēali atte »mon gaddim M. Iversen læi oskaldas ja duodalaš.« Dat dat læige, mast værnanus algost bodi. Burist arvvedegje olbmuk, maid Aikio oaveldi. »H« imasti go M. Iversen dagja, atte son suorggani Aikio ēallagest. Dam sæmma monge dakkim dælle æska go gullim Aldanjargast, atte son læi sard-neolmai ja assa dusse 3 km. Iversen est erit. Dat læ duott, atte vissa læ vætta dilalašvuotta kristalažai gaskast daggar vuoge mielde.

M. Iversen ēali poasta birra nuft moft berri vastadussan Aikioi alma værranusataga. De dal fast logai »H« oððasist buok vel damge, atte »dak, gæk galgašegje« oažžot »S. M.«, ožžuk »N.n.« (coggek oainak boasto skuopoi sisa.)« Diettages »H« atte M. A. Johansen dalost dat læ barggujuvvun. »H« i lœ vissa vaddes buok daid dœvddet. Mon dovdam Mikkel A. Johansen persovnalažat ja æmbo vel gulo bokte su rievtalašvuoda diti buokai vuostai. Mon læm amas M. Iverseni; mutto goit læm gullam ēacesullust su persovnna ja gævatusa, maid okta sagga arvostadnujuvvuni olmai mainoi. Ollo lifci ēalle mest, mutto ucce læ min bladðe daid ēakadet sisa, go æra bittak maidai galgašegje ēakat.

Dat læ visses, atte sikke »H« ja su mieldeverdek læk gaðašvuodast M. A. Johansen ala, damditi go son, arjalas olmai, læ alo ouddanam burist su dilestes bæiv' bæivest nuft atte ve-la »H«; læ dovdam dam alo. Ja go dal oažzi Johansen dam poasta, de æska ūbbi »H« i aeraaidige. Go olbmust læ likko ja buristsivdnadus mielde, de i væje oktage maidege, fertte vel gaðaš olmušge bigjat gieda njalme ouddi ja orrot javotaga.

Dal fertip mi farga hæittet daina Aikio—Iversen ašin erit. Varotet galgak maidai Aikio vielljage, atte ik ēale nubbe vuoro jurddagitaga ja dittuškætta. Mist læ ollo æra diskuteremus, mi læ sagga darbašlaš.

Dal loapeitam ja soavalašvuoda savain buokaidi, gudek miedle læmaš daina ēallagin. Dastgo dat i doala dæivvas, atta algget œppugudnejattet olbmuid, gæk læk mainetaemek, ja jos læge ašse neccanaš, nuftgo Iversen, Aikio ja M. A. Johansen gaskast lei, de dam i gannat barggat; ouddal oažžo hæpanet erit su sarnines. Dat historia »H« est i læk vissa æra go dusse gadaš řladdarak; dastgo i olmuš jurdaš atte Johansen mænnod dam lakai, jos læ dat olmai, mi ouddal læi.

Buolmag birrasin mars manost 1909.

S.

*
Daina bittain oažžo heittujuvvut ēalle mest dam aše birra min bladðest. Mi læp addam saje goabbašaga belidi. Ja mi æp jake, atte dat buorran ja cielggja, jos vel æmbo dam birra ēaljuvvusige.

Redakšona

Sivvadlaš gædnegas-vuottamek.

Suomagielast jørggali I. O. G.

(Lasse oudeb nummari.)

Rakkanæme oavvelen læ heivolaš ællemvugiguim oažžot rubmaša ja

sielo daggar bæntesvutti, atte sivvadlaš olmuš bæssa olles vuoggadyuodai-dasas ja dat, mi mist lœ faste ja simpal, lappu dieðostæmek. Damditi galgæk bællalažak vælttat buok daggara, mi læ aido damditi, atte riegadattet sist rumašlaš ja vuoinja buoccovuoda, ja viggat oudedet aivistassi daggaraš naveaid, maidi olmušlaš doervasvuotta ja ēapesvuotta vuodðoduvvu. Daidi olbmuidi, gæi dalolaš daihe æra sist-aldestæsek hænggakættes orromdilek deddekk, galgga oktasaš almug geigget væketægje giedas, dastgo oktasaš al-mugi dat oðastattem buok æneinusta guoska. Ačin galgga ožžujuvvit bagjanet sæmma ēiegjalas ovtagastvastadus dovdoo, mi radde ædne, go son dietta vaimos vuolde sælatæme odda sogai cellem. Ja guktog oapasga ibmerdet dam basse sivvadlaš soade mærkašume, masa gačaldagast-orro rakkanam aigge sodno oktasažat gædnegassan-dakka. Dam lakai, baldalagai soada-dedin, væketeden ja ibmereden, řadda bællalažai dafho daggaren, atte soduoi-di læ vægjemættom addet manaidasaga orrom, man miedesvuodak hænggajek dæivvam geppismielalaš dukkoraddamin. Ja mattago guttege govatet ēabbaseb dafho olbma ja nisson gaskast go læ dat, mi řadda dalle go soai guktog ibmerdæva, atte buok sodno biettalaemek ja oktasaš viggamak balyvalek likkolašvuoda alla oavvela.

Daggar rakkanæme manjel oažžo naituslitto ovtagubine aibas odda luondo. Dærvæs olmai řadda dærvæs nissoni, ja dat oktiadnam læ nannoseb go mikkege æra mailmest. Dat sivvadlaš dovdoo, mi ara dilest læ dusse suonjardæbme, oažžo dalle mærreduvum guovlo. Rubmaš ja sielo buore mus buorek, maid bællalažak læk rakkanam aige njuorasvuodain divšodam, ovtaguvvuk dam ēalbmeravkkalæmest ja dugjojek famolažat, nuftgo naveak, maid ēielgga dietto, njuolgalaš dovdoo ja sivvadlaš datto læmaš oapestæmen. Ja gøst okti nuft læ řaddam, dobbe æi goit vanhemak sivatallu sivvadmættonen, d. l. aive ječasek miellahalo duttadægje rakisvuodast, æige geppismielalaš gæččalæmest ratket olmušlikko oavve gačaldaga ikkenassi, go moedelmannamin.

Loga dam!

Buoklagas ommanak ja komfyrap, bælddurovdek, separatorak ja cednam-barggam-mašinak sattek dinggujuvvut must.

Expeditor A. N. Arnesen,
Andsnes.

Redaktøra: A. Larsen.

Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakka-nusast, Sigerfjorast.